

(umjesto biv. kot. Županja), Virovitica i Zagreb.

b) Za visokokvalificirane radnike: Osijek i Zagreb.

Promjena se odnosi na Daruvar i Vinokovci, na koje je prenesena nadležnost bivših kot. NOa Grubišno Polje, odnosno Županja.

Prema tome će kandidati za polaganje ispita iz mljekarske struke podnositi molbe navedenim Narodnim odborima, koji su dužni osnovati ispitne komisije za kvalificirane, odnosno visokokvalificirane radnike i odrediti ispitne rokove.

SA SEMINARA U LUDWIGSHAFENU

Nekoliko mljekarskih stručnjaka iz Jugoslavije prisustvovalo je od 3—5. X. o.

g. seminaru, koji je organizirala tvornica Joh. A. Benckiser u Ludwigshafenu (Zap. Njemačka).

Na seminaru su imali prilike upoznati najnovija teoretska i praktična dostignuća u proizvodnji i pakovanju topljenog sira. S tim u vezi razgledali su i nove uređaje za proizvodnju topljenog sira tvornice Vögele u Manheimu.

Osim toga upoznati su sa sredstvima za održavanje čistoće u mljekarama, kao i najnovijim metodama borbe protiv plijesni na kori sira, uključivo zrenje sira u plastičnim folijama.

M.

ZANIMLJIVOSTI

Voda + kokosova mast + mliječni prašak od obranog mlijeka = mlijeko?

Prema izvještaju, holandskog poljoprivrednog atašea u USA ima CEIMSA (Compania Exportadore e Importadore Mexicana S. A.) monopol za uvoz, izvoz, proizvodnju i trgovinu određenih proizvoda. Tako CEIMSA u blizini Mexika ima tvornicu, u kojoj pomoću mliječnog praška od obranog mlijeka, kokosove masti i vode proizvodi mlijeko. Radi se u vrlo modernom higijenskom pogonu, koji ima jednostavan, ali vrlo dobro opremljen laboratorij. Pogon je već u početku tako postavljen, da može lako trostruko povećati svoj kapacitet. Sadašnji dnevni kapacitet iznosi 55.000 — 60.000 lit. mlijeka. Glavna sirovina je mliječni prašak od obranog mlijeka sa 37% bjelancevine i 0,84% masti. Mliječni prašak ove godine dobavlja jedan kanadski zajedružni pogon. Ipak se računa, da ga u dogledno vrijeme ne će trebati uvoziti.

Kokosova mast se proizvodi u zemlji. Prije prerade oduzimlje joj se okus i čisti se. Poduzeće raspolaže uređajem za čišćenje (s vodom), koji vrlo dobro funkcionira. Sam proces fabrikacije mlijeka vrlo je jednostavan. Mliječni prah se miješa kokosovom mašću, koja se emulgira u vodi, i tako nastaje tekućina slična mlijeku sa 3,3% masti. S pomoću moderne mašine puni se spomenuta tekućina — mlijeko — u boce, koje se u košarama od žice prevoze u hladnjak. To se mlijeko prodaje po 60 centavosa¹⁾. Vlada daje stanoviti regres, jer je proizvodna cijena veća. Proizvođači mlijeka iz okolice Mexi-

ka prodavaju mlijeko uz cijenu od 1.40 pesosa²⁾ lit. Posebna komisija FAO-a pozabavit će se s tim u vezi s pitanjem, kako da se privredno slabo razvijene zemlje opskrbe hranom, koja obiluje bjelancevinama.

Argentina: Mjere za osiguranje opskrbe glavnog grada mlijekom

NZZ iz Buenos Aires javlja, da je Ministarstvo trgovine zabranilo na opskrbnom području Buenos Aires preradivati mlijeko u mliječni prah i kondenzirano mlijeko, sir i kazein, a i proizvoditi vrhnje. Od ovog ograničenja izuzeta je proizvodnja maslaca. Ta je mjera poduzeta zbog pada temperature, što je poremetilo normalnu dobavu mlijeka.

Danska, Australija i Nova Zelandija zajednički finansiraju propagandu za maslac u Engleskoj

Sedmicu prije nego što je prestalo racioniranje maslaca u Engleskoj (u svibnju god. 1954.) osnovan je Savjet za informaciju za maslac »Butter Information Council«, koji zastupa interese triju velikih izvoznih organizacija za maslac »Federation of Danish Dairy Products Marketing Commission«. Ove tri izvozne organizacije, koje su podmirivale 85% potreba maslaca u Engleskoj, sporazumjele su se, da zajednički propagiraju u Engleskoj potrošnju maslaca. Sredstva za to određena su doprinosom od 10 šilinga na 1000 kg uvezenog maslaca u Englesku.

¹⁾ Din 14.- ²⁾ Din 33.60.-

»Butter Information Council« propagirao je potrošnju maslaca u dnevnim listovima i časopisima i daje propagandni materijal trgovinama maslaca na malo.

Časopis »The Grocer« objavio je, da se velika i rastuća potražnja za maslacem u Engleskoj ima pripisati djelotvornoj propagandi, koja je uvjerila potrošače o izvrsnoj kvaliteti maslaca i o njegovim specijalnim svojstvima.

Italija: Proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda

Prema podacima talijanskog Ministarstva poljoprivrede povećala se proizvodnja mlijeka u god. 1953. od 7,93 milijarde lit na 8,16 milijarda lit god. 1954. To se mlijeko dobiva od 4,5 mil. krava, 6,5 mil. ovaca i 1,6 mil. koza.

Proizvodnja sira god. 1954. iznosila je 337.000 tona (bez posnog sira i kazeina 6.000 tona), maslaca 61.000 tona, 10.000 tona mliječnog praška i 7.000 tona kondenziranog mlijeka.

Danska: Povećan procenat masti u mlijeku

Procenat masti u mlijeku u Danskoj stalno se povećava:

	prosječni procenat masti
god. 1939.	3, 7%
god. 1946.	3,83%
god. 1951.	4,01%
god. 1954.	4,15%

Kod jersey krava u pokrajini Füneu u zadnjem kvartalu 1954. procenat masti u mlijeku dosegao je 4,48.

Irski subvencionira izvoz maslaca

Proizvodnja mlijeka u Irskoj procijenjena je za god. 1954. na 2.453 mil. kg. Od tog se više od polovice prerađuje u maslac. Proizvodi se oko 40 mil. kg mljekarskog maslaca i oko 1,8 mil. kg seljačkog. Otkako je povećana proizvodnja maslaca prema prošloj godini, maslac se po prvi put od god. 1950. izvozi, i to pretežno u Englesku. Da se izdrži konkurencija u cijeni, Vlada subvencionira najveći dio izvoza.

Kanada: Prihodi kanadskih farmera opadaju

»NZZ« iz Ottawe javlja, da su se prihodi kanadskih farmera zadnje godine smanjili za 14,3%. Ovo smanjenje je najviše pogodilo farmere žitom. Prihodi od prodaje pšenice smanjili su se od 645 u god. 1953. na 323 mil. dolara u god. 1954.

Za svaki slučaj kanadski farmeri moraju vrlo oprezno kalkulirati da se očuvaju od većih gubitaka. Da mogu voditi svoje gospodarstvo, moraju računati sa znatnim inv. kapitalom u mašinama.

Francuska: Mlijeko kao najveći izvor dohotka

U Francuskoj se prošle godine proizvela dosad najveća količina mlijeka cca 180 mil. hl. To je proizvodnja od 7 mil. krava. Taj je iznos veći od dohotka, što ga imaju industrije čelika i automobila, t. j. on je na prvom mjestu. Potrošnja mlijeka nije veća od one u god. 1937., iako se pučanstvo znatno povećalo. Najveći dio mlijeka za prerađivanje otpada na maslac.

USA: Uvođenje tetrapak-sistema za mlijeko

Iako se u USA polovica konzumnog mlijeka prodaje u papirnatim bocama domaćeg porijekla, jedna komisija mljekarskih stručnjaka nakon pohoda Švedskoj zaključila je da se uvede iz Švedske tetrapak-sistem za mlijeko. Uvoz švedskih tetrapak-mašina uskoro će započeti.

Njemačka: Žene se natječu u mužnji

Prigodom velike izložbe njemačkog gošpodarskog društva u Münchenu bilo je i natjecanje u mužnji. Kod toga je sudjelovalo 16 mužača po zanimanju, 23 seljačkih sinova i 18 seljačkih kćeri. Za to je izabrano 40 krava s prosječnom mužnošću 19 lit. na dan. Kod ocjene pazilo se na kvalitetu mlijeka, održavanje zdravstvenog stanja vimena, pa na odjeću i pripremu za mužnju. Mužači po zanimanju prosječno su izmuzli u 1 minuti 743 g, seljački sinovi 700 g, a seljačke kćeri 691 g mlijeka.

Island: Teško stanje poljoprivrede

Prije je u Islandu poljoprivreda bila glavno zanimanje pučanstva. Sada se njome bavi samo 30% pučanstva. Od ukupne površine 1% je obradivo. Glavna grana poljoprivrede je stočarstvo. Ima 45.000 goveda. To je dovoljno, da opskrbi pučanstvo mlijekom i mliječnim proizvodima. Radi nepovoljnih osobina tla i klimatskih prilika islandski seljak treba za svoj oskudan opstanak deset puta više zemlje nego drugdje u kulturnim zemljama. Od ratarskih proizvoda najvažniji je krumpir i kupus.

USA: Porast poljoprivrednog zadrugarstva

Amerikanski farmeri zadnjih godina dolaze sve više do spoznaje, da si mogu osigurati svoj položaj u privredi priključujući se u većoj mjeri zadrugama. Na početku četrdesetih godina poljoprivredne zadruge u USA imale su 3,5 milijuna članova, a zadnjih se godina taj broj više nego podvostručio. Ove zadruge prodavaju poljoprivredne proizvode, a kupuju poljoprivredne potrepštine. One posređuju farmerima u nabavi životnih namirnica. Druge zadruge prerađuju poljoprivredne proizvode, uskladištuju ih, prevozе i poboljšavaju kvalitetu tih proizvoda. Amerikanski farmeri su uvidjeli, da zadruge pružaju bitne prednosti u reguliranju tržišta. Poljoprivredno zadrugarstvo je u USA u sve većem porastu

Kanada: Prodaja maslaca uz gubitak u istočnoj Evropi

Kanada je počela prodavati maslac uz dumping cijene u države istočnog bloka,

kako bi smanjila svoje nagomilane zalihe. Čehoslovačka je to prva iskoristila. Očekuje se, da će se za njom povesti i druge istočne države. Gubitke, koji nastaju ovakvim likvidiranjem državnih zaliha maslaca, snosi država subvencijom. Sadašnje državne zalihe maslaca iznose 50 milijuna libara.

Austrija: Opadanje kvalitete ementalca

Ovogodišnjem ispitivanju kvalitete ementalca sudjelovali su proizvođači iz gornje Austrije, Salzburga, Štajerske, Tirola i Vorarlberga. Ispitano je 48 hljebova ementalca i 33 hljeba alpskog sira. 16,3% ementalca bilo je ocijenjeno sa prvom klasom, 51,2 s drugom, a 26,7% s trećom.

Indija: Proizvodnja mlijeka

God. 1954. procijenjeno je, da se u Indiji proizvodi 203,000,000 q mlijeka i to od 19,000.000 krava, 10,000.000 bivolica i 5,000.000 koza.

(Schw. Zentralblatt für Milchwirtschaft N° 27, 28, 29, 30 i 31/54).

PITAJTE

MI ODGOVARAMO!

Pitanje: Često sam čuo o t. zv. tvrdoći vode, pa Vas molim da mi objasnite kako nastaje i kako se mjeri tvrdoća vode.

Odgovor: Tvrdoća vode nastaje na taj način, što voda, prolazeći ispod zemljine površine, otapa soli kalcija, magnezija i dr. Ako se takova voda pretvara u paru — kao na pr. kod proizvodnje pare u parnim kotlovima, — tada se ove soli talože i stvaraju kamen kotlovać.

Tvrdoća može biti karbonatna (uzrokovana otopljenim karbonatnim solima) ili nekarbonatna (uzrokovana ostalim alkalnim solima).

Tvrdoća vode izražava se u gradima i to: a) 1 njemački grad tvrdoće vode od

govara količini od 10 grama kalcija na 1000 lit vode

b) 1 francuski grad tvrdoće = 0,56 njemačkih gradi

c) 1 engleski grad tvrdoće = 0,8 njemačkih gradi.

Pobliže o vodi u mljekarama vidi u »Mljekarstvu« br. 3/1954.

ISPRAVAK

U »Mljekarstvu« br. 9 str. 209. tab. II., oznaka »nestandardan« odnosi se na uzorke maslaca pod I. i XI.

MLJEKARSKO PODUZEĆE »ZORA« — VIROVITICA prodaje obnovljenu bućkalicu

(BUTTERFERTIGER) — UKUPNE ZAPREMINE 150 LIT.
Cijena povoljna. — Interesenti neka se obrate na gornju adresu.